

Syrovátka | Detail mlýnu

Identifikační údaje

Adresa	Syrovátka
	503 27
Okres	Hradec Králové
Katalogové číslo	P 98
Katastrální území	Syrovátka
GPS	50° 9' 9.5" 15° 39' 38.5"
Mapová značka	Německý / Zaniklý objekt, památník
Poloha vůči obci	220 m Jz od OU
Číslo kulturní památky	
Přístupnost	Zaniklý
Rok stavby	před 1768
Rok zániku	1867 - rozebrán



Stručný popis

Pokorný:

Roku 1841 stál u čp. 27 dřevěný větrný mlýn asi 340 m na JZ od návesního rybníka na pozemkové parcele č. 95. Cesta (parcelní č. 190) ze vsi na JZ šla těsně severně od mlýna, na druhé straně cesty stálo dřevěné stavení (stavební parcela č. 45) (665).

Roku 1841 je v protokole stabilního katastru jako vlastník rustikální pozemkové parcely č. 95 v trati Vinice zapsán Johann Scholta, emfytent v Syrovátce čp. 27 (666). Větrný mlýn, uvedený i v Oceňovacím katastrálním elaborátu z roku 1853 (667), je – pokud jde o jeho výrobnost – ohodnocen v sumáři Oceňovacím operátu stabilního katastru kraje Královéhradeckého (668): roční výroba mlýna se odhaduje na 1500 měřic obilí různého druhu, tedy ve srovnání s ostatními větrnými mlýny značně vysoko, i když tehdy pracoval o jednom složení a byl obsluhován jedním pracujícím.

Mlýn již ve zchátralém stavu byl rozbořen roku 1867 (669). Na katastrální mapě z roku 1935 (670) jsou někdejší pozemkové parcely č. 94, 95 a 96 již z celeny v pozemkovou parcelu č. 94; mlýn už není vyznačen, ani zmíněná cesta. Zůstává toliko stavení (na stavební parcele č. 45) a název domu Na Větráku (671). Jeho nadmořská výška je cca 260 m (672).

Dnes je majitelem a uživatelem Josef Pitro čp. 27 v Syrovátce. Lokalita má v nové evidenci parcelní číslo 359. Pramen (673) uvádí, že základy někdejšího větrného mlýna byly na místě patrné až do roku 1924. Bylo to několik starých mlýnských kamenů a malý, starý špýchárek.

(665) GÚ-ÚAGK, SK, katastrální mapa i.č. 7686, 1845, stav roku 1841, list II (Syrovátka).

(666) SÚA, SK, duplikát, 97, 34, Sirovatka, Grund-Parzellen-Protocol a Bau-Parzellen-Protocol, 1841.

(667) Tamtéž, Catastral-Schätzungs-Elaborat, 1853.

(668) GÚ-ÚAGK, SK, Oceňovací operát, sumář kraje Královéhradeckého, Windmühlen.

(669) Nynější majitel domu, stojícího na místě větrného mlýna, našel ještě při nastěhování mlýnské kameny (GÚ-ČSAV, VM-Č, sdělil místní archivář M. Pitro 14.5. 1956 na základě zápisu v obecní kronice.

(670) GÚ-ÚAGK, SK, katastrální mapa i.č. 7686, 1936, (stav roku 1935), list II (Syrovátka).

(671) Statistický lexikon obcí RČS, I, země Česká, Praha 1934, 86. Chytilův místopis republiky Československé, s.d., 1163 uvádí k roku 1921 skupinu chalup Povětrník.

(672) Státní mapa 1:5000 – odvozená, list Přelouč 1-3, 1954.

(673) GÚ-ČSAV, VM-Č, sdělení rady MNV Syrovátka ze 4.9. 1970 (F. Balcar).

Na prvním vojenském mapování (Josefském), z roku 1764-1767, na mapě Čechy, list číslo 112, je na jih od obce Syrovátka nakreslena značka větrného mlýna.

Historie

Příjmení mlynářů působících na mlýně

• Scholta Johann 1841

Architektura

Stav nemovitosti

Neexistuje

Typ

Německý

Dominantní stavební konstrukce

Dřevěná

Historické prvky

Parametry

Technologie

Technologické vybavení

Popis technologického vybavení

Technologické vybavení

Stopy po neexistující mlýnské technologii

Doplňkový provoz

Doplňkový provoz - popis

Historické prvky

Parametry

Literatura a prameny

Zajímavosti

Ostatní

Fotogalerie

Historické mapy

